

Dr. Dalia GEDZEVIČIENĖ,

1997 m. Vilniaus universiteto Filologijos fakultete baigė lietuvių filologijos bakalauro studijas, 1999 m. – literatūros teorijos studijas. 2005 m. Lietuvių literatūros ir tautosakos institute ir Vilniaus universitete apgynė humanitarinių mokslų srities filologijos krypties disertaciją „Metaforos raiška lietuvių tautosakoje“ (vadovė habil. dr. Nijolė Laurinkienė).

1997–2008 m. dirbo kalbos redaktore įvairiuose spaudos leidiniuose, 2011–2020 m. kalbos redaktore ir mokslo darbuotoja Lietuvos teisės institute, nuo 2021 iki šiol dirba Lietuvos socialinių mokslų centro Teisės institute. Turi per 20 metų kalbos redagavimo ir mokslinio tiriamojo darbo patirties. Pagrindinės mokslinio darbo sritys – metaforų tyrimai (metaforų raiška įvairiuose diskursuose – nuo tautosakos tekstų iki šiuolaikinių medijų ir mokslinių darbų), teisės terminija ir socialiai pažeidžiamų grupių (nusikaltusių, proto negalią turinčių asmenų ir pan.) bei jų būklių, diagnozių įvardijimo problematika. Yra paskelbusi 24 mokslo straipsnius Lietuvos ir tarptautiniuose leidiniuose, skaičiusi 17 pranešimų ir viešųjų paskaitų nacionalinėse ir tarptautinėse konferencijose bei seminaruose. 2011–2020 m. buvo mokslinio praktinio žurnalo „Teisės problemos“ kalbos redaktorė, nuo 2014 m. iki šiol – žurnalo „Kriminologijos studijos“ lietuvių kalbos redaktorė. Nuo 2011 m. iki dabar, dirbdama kalbos redaktore Lietuvos teisės institute ir Lietuvos socialinių mokslų centro Teisės institute, yra suredagavusi ne vieną dešimtį šių institucijų parengtų mokslo publikacijų teisės ir kriminologijos temomis – monografijų, studijų ir straipsnių. Parašyti nemažą dalį mokslo darbų inspiravo praktinio darbo (redagavimo) metu išryškėjusios problemos – taisyklingų ir tikslų teisės bei kriminologijos terminų paieška ir nepagarbių, įžeidžių pavadinimų, įvardijančių jautrių kategorijų asmenis, daroma socialinė žala.

Gyvenimo aprašymas

Asmeninė informacija

Vardas (-ai), pavardė (-ės)

Dalia GEDZEVIČIENĖ

Telefonas (-ai)

El. paštas

Pilietybė

Lietuvos Respublikos

Darbo patirtis

Datos

2021-01-02 – iki šiol

Profesija arba pareigos

Kalbos redaktorė, tyrėja

Darbovietės pavadinimas ir adresas

Lietuvos socialinių mokslų centro Teisės institutas
Ankštoji g. 1A, LT-01109 Vilnius, Lietuva
<https://teise.org/lt/employees/dalia-gedzeviciene/>

Datos

2011-03-28 – 2020-12-31

Profesija arba pareigos

Mokslo darbuotoja, kalbos redaktorė

Darbovietės pavadinimas ir adresas

Lietuvos teisės institutas
Ankštoji g. 1A, LT-01109 Vilnius, Lietuva

Datos

2008-08-15 – 2011-03-27

Vaiko priežiūros atostogos

Datos

1999-08-01 – 2008-08-14

Profesija arba pareigos

Kalbos redaktorė

Darbovietės pavadinimas ir adresas

UAB „Respublikos“ leidiniai“
A. Smetonos g. 2, LT-01115 Vilnius, Lietuva

Datos

1997-10-01 – 1998-06-01

Profesija ir pareigos

Kalbos redaktorė

Darbovietės pavadinimas ir adresas

Laikraštis „Lietuvos sportas“
Odminių g. 6, Vilnius, Lietuva

Išsilavinimas

Datos

2000–2005

Kvalifikacija

Daktaras (disertacija „Metaforos raiška lietuvių tautosakoje“)
Humanitariniai mokslai (filologija)

Mokslo sritis ir kryptis

Įstaigos, kurioje įgytas išsilavinimas,
pavadinimas ir tipas

Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilniaus universitetas

Datos

1997–1999

Kvalifikacija

Magistras

Pagrindiniai dalykai, profesiniai gebėjimai

Literatūros teorija

Įstaigos, kurioje įgytas išsilavinimas,
pavadinimas ir tipas

Vilniaus universitetas

Datos

1993–1997

Kvalifikacija

Bakalauras

Pagrindiniai dalykai, profesiniai gebėjimai

Lietuvių filologija

Įstaigos, kurioje įgytas išsilavinimas,
pavadinimas ir tipas

Vilniaus universitetas

Moksliniai interesai: metaforų tyrimai, semantika, kognityvinė lingvistika, mokslo darbų kalbos ir stiliaus normos, teisės kalba, teisės terminija.

Asmeniniai gebėjimai ir kompetencijos

Gimtoji kalba (-os) Lietuvių kalba

Kita kalba (-os)

Įsivertinimas (Europos lygmuo)

	Supratimas		Kalbėjimas		Rašymas
	Klausymas	Skaitymas	Pokalbis	Monologas	
Anglų	B1	C1	B1	B1	B1
Vokiečių	B1	B2	A2	B1	B1
Rusų	C2	C2	C1	C1	C1
Lenkų	B1	B2	B1	B1	A1

Papildoma informacija

VIEŠOSIOS PASKAITOS

1. *Terminijos problemos teisės mokslo darbuose*. Vilnius, Lietuvos teisės institutas, 2013-05-06.
2. *Lietuviški metaforiniai teisės terminai* – visos dienos seminaras Europos Sąjungos Tarybos Lietuvių kalbos vertimo skyriaus vertėjams. Briuselis, Europos Sąjungos Taryba, 2019-10-25.

PUBLIKACIJOS

Mokslo straipsniai recenzuojamuose mokslo leidiniuose

1. Elgetos vaizdinys lietuvių tradicinėje kultūroje // *Tautosakos darbai*, 2000, t. XIII (XX), p. 185–197. ISSN 1392-2831.
2. Metaforinė raiška lietuvių laidotuvių raudose // *Tautosakos darbai*, 2001, t. XV (XXII), p. 234–247. ISSN 1392-2831.
3. Lietuvių liaudies dainų metafora // *Tautosakos darbai*, 2002, t. XVI (XXIII), p. 208–225. ISSN 1392-2831.
4. Metaforinės ir tiesioginės raiškos santykis lietuvių liaudies dainose // *Tautosakos darbai*, 2003, t. XVIII (XXV), p. 48–55. ISSN 1392-2831.
5. Metaforos funkcijos lietuvių užkalbėjimuose // *Tautosakos darbai*, 2004, t. XX (XXVII), p. 151–159. ISSN 1392-2831.
6. Patarlių metaforikos savitumas // *Tautosakos darbai*, 2005, t. XXX, p. 122–132. ISSN 1392-2831.
7. Metaforinis mirties temos kodavimas lietuvių laidotuvių raudose // *Filologija*, 2006, t. 11, p. 16–23. ISSN 1392-561X.
8. Mirties – vedybų metaforos lietuvių laidotuvių raudose klausimu // *Tautosakos darbai*, 2007, t. XXXIII, p. 120–132. ISSN 1392-2831.
9. Dažniausios leksikos ir sintaksės klaidos technikos mokslo kalboje // *Mokslas – Lietuvos ateitis. Mechanika, medžiagų inžinerija, pramonės inžinerija ir vadyba*, 2010, t. 2, Nr. 4, p. 103–106. ISSN 2029-2341 print / ISSN 2029-2252 online.

10. [Su Irmantu Gedzevičiumi] Dėl kai kurių netaisyklingos vartosenos atvejų suvirinimo srities mokslo darbuose // *Mokslas – Lietuvos ateitis. Mechanika, medžiagų inžinerija, pramonės inžinerija ir vadyba. Fizika ir fizinė kompiuterija*, 2011, t. 3, Nr. 6, p. 67–70. ISSN 2029-2341.
11. Dėl kai kurių priesagos *-inis, -ė* būdvardžių teisės kalboje: teiktina ir neteiktina vartosena // *Teisės problemos*, 2013, Nr. 1 (79), p. 86–100. ISSN 1392-1592.
12. Kalbos normų pažeidimai suvirinimo mokslo darbuose // *Santalka: Filologija, Edukologija*, 2013, t. 21, Nr. 2, p. 91–99. ISSN 1822-430X print / 2335-7711 online.
13. Semantizmų vartosena teisės mokslo darbų rankraščiuose // Elektroninis mokslo recenzuojamas žurnalas *Taikomoji kalbotyra*, 2014, Nr. 5. Prieiga per internetą: <<http://taikomojikalbotyra.lt/azalija.serveriai.lt/lt/numeris/2014-5>>. ISSN 2029-8935.
14. Šiuolaikinių metaforos teorijų klasifikacijų analizė: kriterijai ir kryptys // *Filologija*, 2014, t. 19, p. 18–32. ISSN 1392-561X.
15. Metaforinė ribų ir ribojimų konceptų raiška teisės mokslo darbuose // *Respectus Philologicus*, 2015, Nr. 28 (33), p. 99–108. ISSN 1392-8295.
16. Nusikaltėlio ir nusikaltimo metaforos Lietuvos viešajame kriminologiniame diskurse // *Res Humanitariae*, 2016, t. 19, p. 64–79. ISSN 1822-770.
17. Metaforinių scenarijų realizacija Lietuvos viešajame kriminologiniame diskurse // Recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys *Ketvirtis amžiaus tiriant ir reformuojant Lietuvos teisinę sistemą*. Vilnius: Akademine leidyba, 2016, p. 267–296. ISBN 978-9955-33-703-4.
18. Konceptualiosios metaforos viešajame kriminologiniame diskurse sovietmečiu ir dabar: lyginamasis tyrimas // *Acta humanitarica universitatis Saulensis*, 2016, t. 23, p. 90–107. ISSN 1822-7309.
19. Ironijos raiška ir funkcijos Lietuvos viešajame kriminologiniame diskurse // Recenzuotų mokslinių straipsnių rinkinys *Tarp eilučių: lingvistikos, literatūrologijos, medijų erdvė TELL ME 2016*, 2017, p. 11–26. Leidėjas – Vilniaus universitetas. ISSN 2345-0703. Prieiga per internetą: <http://www.knf.vu.lt/dokumentai/failai/katedru/germanu/TELL_ME_2017.pdf>.
20. Lietuviški metaforiniai teisės terminai // Elektroninis mokslo recenzuojamas žurnalas *Taikomoji kalbotyra*, 2018, Nr. 10, p. 26–44. Prieiga per internetą: <<https://taikomojikalbotyra.lt/ojs/index.php/taikomojikalbotyra/article/view/163/115>>.
21. Blogųjų naujienų diskursas Lietuvos sovietmečio spaudoje // Elektroninis mokslo recenzuojamas žurnalas *Respectus Philologicus*, 2018, 34 (39), p. 61–72. Prieiga per internetą: <http://www.rephi.knf.vu.lt/images/34_39/05-gedzeviciene.pdf>.
22. Metaphor and Irony in the Public Criminological Discourse of Lithuania // Mokslo recenzuojamas žurnalas *East European Politics and Societies and Cultures*, 2019, 33 (2), p. 400–422. Prieiga per internetą: <<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0888325418796567>>. IF 0,817.
23. Lietuviškų intelekto sutrikimą ir jo lygius įvardijančių terminų kaita ir ją lemiantys veiksniai // Mokslo recenzuojamas žurnalas *Terminologija*, 2021, Nr. 28, p. 114–152. Prieiga per internetą: <<http://journals.lki.lt/terminologija/article/view/2074/2223>>.

Skyriai knygoje, išleistose tarptautiniu mastu pripažintose leidyklose

1. Metaphorical Terms Denoting Intellectual Disability in Lithuanian Official Documents: Social Implications // *Metaphor in Legal Discourse* / Edited by Inesa Šeškauskienė: Cambridge Scholars Publishing, 2022. ISBN 1527578496. p. 50–80.

Mokslo populiarinamieji straipsniai

1. Melvino Burgesso fenomenas: populiarumo prielaidos // Rubinaitis, 2006, Nr. 2.
2. Šelmiškas „Baltųjų sūrių nakties“ humoras // Gimtasis žodis, 2006, Nr. 8.
3. Ką skaito mergaitės, arba Knygos rožiniais viršeliais // Gimtasis žodis, 2007, Nr. 4.

Disertacija

Metaforos raiška lietuvių tautosakoje. Humanitariniai mokslai, filologija (04 H). Vilnius: Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, Vilniaus universitetas, 2005. 173 p.

PRANEŠIMAI KONFERENCIJOSE IR SEMINARUOSE

1. *Metaforinės ir tiesioginės raiškos santykis lietuvių liaudies dainose* XI tautosakos konferencijoje „Tautosakos pastovumas ir kaita“, 2002-10-18. Rengėjas – Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.
2. *Metaforos vaidmuo lietuvių užkalbėjimuose* respublikinėje doktorantų mokslinėje konferencijoje „Naujausi humanitariniai tyrinėjimai – 2003“, 2003-05-21. Rengėjas – Vilniaus universitetas.
3. *Metaforos funkcijos lietuvių užkalbėjimuose* XII tautosakos konferencijoje „Tautosakos tekstas ir kontekstas“, 2003-10-17. Rengėjas – Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.
4. *Metaforinis mirties temos kodavimas lietuvių laidotuvių raudose* tarptautinėje konferencijoje „Tekstas: lingvistika ir poetika“, 2005-11-17. Rengėjas – Šiaulių universiteto Humanitarinis fakultetas.
5. *M. Berdžeso (Burgesso) fenomenas: populiarumo prielaidos* XVIII P. Mašoto skaitymuose (moksliniame ir praktiniame vaikų literatūros seminare), 2005-12-16. Rengėjai – Nacionalinės bibliotekos Vaikų literatūros centras ir Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyrius.
6. *Mirties – vedybų metafora lietuvių laidotuvių raudose ir kitų tautų folklorinėse tradicijose* XIV tautosakos konferencijoje, 2006-10-12. Rengėjas – Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas.
7. *L. Rennison knygų populiarumas* XIX P. Mašoto skaitymuose (moksliniame ir praktiniame vaikų literatūros seminare), 2006-12-19. Rengėjai – Nacionalinės bibliotekos Vaikų literatūros centras ir Tarptautinės vaikų ir jaunimo literatūros asociacijos (IBBY) Lietuvos skyrius.
8. *Šiuolaikinės metaforos teorijos: pagrindinės kryptys ir jų sprendžiamos problemos* tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Tekstas: lingvistika ir poetika 19“, 2013-11-22. Rengėjai – Šiaulių universiteto Humanitarinis fakultetas ir Latvijos universiteto Latvių kalbos institutas.
9. *Nusikaltėlio ir nusikaltimo metaforos Lietuvos viešajame kriminologiniame diskurse* tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Kalbos vienetų semantika ir struktūra“, 2015-06-13. Rengėjas – Klaipėdos universitetas.
10. *Konceptualiosios metaforos viešajame kriminologiniame diskurse sovietmečiu ir dabar: lyginamasis tyrimas* tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Tekstas: lingvistika ir poetika 20“, 2015-12-11. Rengėjai – Šiaulių universiteto Humanitarinis fakultetas ir Latvijos universiteto Latvių kalbos institutas.
11. *Ironijos raiška ir funkcijos Lietuvos viešajame kriminologiniame diskurse* tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Tarp eilučių: lingvistikos, literatūrologijos, medių erdvė“ / “Thought Elaboration: Linguistics, Literature, Media Expression” TELL ME 2016, 2016-04-26. Rengėjas – Vilniaus universiteto Kauno humanitarinis fakultetas.

12. *Lietuviški metaforiniai teisės terminai* IX tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Pasaulio vaizdas kalboje“, 2016-11-25. Rengėjas – Šiaulių universiteto Socialinių, humanitarinių mokslų ir menų fakultetas.
13. *Lietuvos viešojo kriminologinio diskurso retorikos ypatumai 2001–2015 m.* mokslinėje praktinėje konferencijoje „Nusikaltimai ir medijos: nepakeliamas būties lengvumas ar beprotiška gyvenimo skuba?“ Konferencijos organizatoriai – Vilniaus universitetas, Lietuvos kriminologų asociacija. 2017-04-07.
14. *Intelektų sutrikimus įvardijanti terminija ir jos įtaka socialinėms nuostatoms* moksliniame seminare „Terminologija: mokslo ir praktikos klausimai“. Rengėjas – Lietuvių kalbos institutas. 2020-10-16.
15. *Metaphorical Terms Denoting Intellectual Disability in Lithuanian Official Documents: Social Implications* knygos „Metaphor in Legal Discourse“ (2022, Cambridge Scholars Publishing) pristatyme-diskusijoje zoom platformoje. Rengėjas – Vilniaus universitetas. 2022-05-31.